

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 68

гр. София, 14.01.2022 г.

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, НО XVII ВЪЗЗ. СЪСТАВ, в закрито заседание на четиринадесети януари през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Снежина Колева

Членове: Петър В. Сантиров
Виктория М. Станиславова

като разгледа докладваното от Петър В. Сантиров Въззивно частно наказателно дело № 20211100604997 по описа за 2021 година

Като разгледа докладваното от съдия Петър Сантиров ВНЧД № 4997 по описа на Софийски Градски Съд за 2021 година, за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по чл. 72 НПК вр. чл. 389-403 ГПК.

Образувано е по протест на прокурор при Софийска Районна Прокуратура, против определение от 01.12.2021г., постановено по НЧД № 20211110216622 по описа на Софийски Районен Съд за 2021г., Наказателно Отделение, 135-ти състав. Определението е постановено по реда на чл.72, ал.1, вр. чл.389 и сл. от НПК. С обжалваното определение е оставено без уважение искането на държавното обвинение за налагане на запор върху лек автомобил марка: „ВОЛВО“, с ДК№ ****, рама: YV1LW4122S2150579, собственост на М.Б.Ч., обвиняем по ДП № 1746/2021г. по описа на 06 РУ – СДВР, пр.пр. № 34942/2021г. по описа на СРП, с оглед обезпечаване отнемането на процесната вещ в полза на държавата на основание чл.53, ал.1, б.„а“ от НК.

Прокурорът счита, че така постановеното определение е неправилно и следва да бъде отменено от въззивната инстанция. Намира, че са налице обстоятелствата по чл.53, ал.1, б.„а“ от НК за отнемане в полза на държавата на вещите, които принадлежат на виновния и са послужили за извършване на престъплението, каквато вещ в случая се явява гореописаният автомобил, собственост на обв. Ч..

Протестът е процесуално допустим, тъй като е подаден от надлежна страна, по предвидения ред и в законовия едноседмичен срок по чл.396, ал.1 от ГПК от узнаване на определението, с което не е уважено искането за допускане на исканото обезпечение. След преценка на протеста, на обжалвания съдебен акт и доказателствата, за да се произнесе, съдът взе предвид следното:

Въззивният съд споделя крайния извод на Софийски Районен Съд за неоснователност на искането на Софийска Районна Прокуратура за допускане на обезпечение тъй като няма как да бъде възприето схващането, че МПС, с което е осъществено престъплението по чл.343б, ал.1 НК е „средство за извършване на престъплението“ по см. на чл.53, ал.1, б.„а“ от НК, предвиждащ отнемането му в полза на държавата.

Преценката на процесното МПС като вещ по см. на чл.53, ал.1, б.„а“

от НК следва да се извърши с оглед състава на престъплението по чл.343б (неговия непосредствен обект, предмет, субект и обективните признаци, най-същественят от които е изпълнително деяние), дефинициите в правната теория и съдебна практика на понятията „предмет“, „средство“, „обект и непосредствен обект“ на престъпление, разграничителните критерии между предмет и средство на престъплението и задължителните указания, дадени с Тълкувателни решения (ТР) № 104/59, ТР № 84/60г. и ТР № 18/77г. на ОСНК на ВС, както и Постановление № 11/71г. на Пленума на ВС относно приложението на чл.53, ал.1, б.„а“ от НК.

Според правната теория, горепосочените понятия са дефинирани, както следва:

Непосредствен обект на престъпление е общественото отношение, което се защитава с конкретния състав на престъпление.

Предмет на престъпление е благо, чрез въздействие върху което се уврежда или застрашава с увреждане обекта на посегателство. Той е отделен елемент на общ. отношение, което е непосредствен обект на посегателство (на престъплението), или материална предпоставка за съществуването на този обект, върху който субектът въздейства пряко и непосредствено и по този начин засяга цялото обществено отношение.

Средство за извършване на престъплението е всичко онова, чрез което се въздейства върху предмета и се уврежда обекта на престъпление. Средствата са поначало нещо външно, което не характеризира обекта на посегателство, т.е. общественото отношение не зависи от тези средства.

Според общоприетото в правната теория, основен разграничителен белег между правните понятия „предмет“ и „средство“ на престъпление е, че при първото се касае или за елемент на общественото отношение, което се защитава от наказателния закон, или за материална предпоставка за съществуването на това обществено отношение, но винаги част от самото отношение, а при второто – за нещо външно на последното, с което деецът избира да си послужи, за да го увреди.

Престъплението по чл.343б, ал.1 от НК е регламентирано в глава XI, от НК, озаглавена „Общопасни престъпления“, раздел II, озаглавен „Престъпления по транспорта и съобщенията“ и гласи: „Който управлява моторно превозно средство с концентрация на алкохол в кръвта си над 1,2 на хиляда, установено по надлежния ред, се наказва с лишаване от свобода от 1 до 3 години и с глоба от 200 до 1 000 лв.“.

Престъплението има за непосредствен обект обществените отношения, свързани с безопасността при управление на МПС.

Изпълнителното му деяние се осъществява чрез действие, изразяващо се в управление на МПС от водач с концентрация на алкохол в кръвта му над 1,2 на хиляда. Престъплението е типично формално или безрезултатно. То е довършено с осъществяване на изпълнителното деяние, като не е необходимо настъпване на общественоопасни последици.

МПС, с което е извършено престъпление по чл.343б, ал.1 НК ще е вещ по см. на чл.53, ал.1, б.„а“ от НК, когато са налице едновременно посочените в разпоредбата 2 условия: 1/ вещта (в случая МПС) да принадлежи на виновния и 2/ тя да е била „предназначена“ или „да е послужила за извършване“ на умишленото престъпление (каквото безспорно е и това по чл.343б, ал.1 НК).

В настоящия случай няма спор и е установено по категоричен начин от писмените доказателства, че МПС, с което е извършено престъплението по чл.343б, ал.1 НК е собственост на обв. Ч., т.е. първото условие по чл.53, ал.1, б.„а“ от НК съществува.

Въззивният съд счита, че МПС, с което е извършено престъпление по чл.343б, ал.1 НК, не може да бъде вещ „предназначена за извършване на престъпление“ по см. на чл.53, ал.1, б.„а“ от НК. Това е така, защото според ТР № 84/60г., „предназначени за извършване на престъплението“ са вещите, с

които деецът е имал намерение да извърши престъплението, но то не е било извършено, тъй като е спряло във фазата на приготвянето, когато е наказуемо, или опита“. Това разбиране и принадлежността на престъплението по чл.343б, ал.1 НК към категорията на формалните престъпления, категорично изключва МПС, чрез което то е осъществено, да е вещь, предназначена за извършване на престъплението.

Софийският Градски Съд счита, че МПС, с което е реализирано престъпление по чл.343б, ал.1 НК, не е и вещь, „послужила за извършване на престъплението“ по см. на чл.53, ал.1, б.„а“ от НК. Съдът приема така, защото процесната вещь – МПС, не е използвана, пряко и непосредствено, като оръдие или средство за осъществяване на състава на това престъпление (в какъвто смисъл е ППлВС № 11/71г.). То не е средство за извършване на престъплението и съгл. ТР № 18/77г., според което, „средствата (оръдията) за извършване на престъплението са извън обществените отношения, които престъплението уврежда, и не са елемент на последното. Точно обратното важи за МПС, с което е извършено престъпление по чл.343б НК. То не е извън обществените отношения, които престъплението уврежда, а е техен елемент, доколкото чрез въздействие върху МПС (чрез управлението му) се засяга обекта на защита. Затова при престъплението по чл.343б НК, моторното превозно средство е предмет на престъплението, който не подлежи на отнемане на осн. чл.53, ал.1, б.„а“ от НК. В този смисъл е и ТР № 104/59г., според което „съгл. чл.33 НК (сегашен чл.53 НК) в полза на държавата могат да се отнемат само вещите, които принадлежат на виновния и които са били предназначени или послужили за извършване на престъплението, но не и предметът на последното.“.

Съдът намира за необходимо да отбележи и припомни, че за разлика от престъплението по чл.343б НК и др., сред които това по чл.234, ал.1 НК (при което, според ТР № 2/13 г., МПС не е средство за извършване на престъплението), МПС може и да е средство за извършване при други престъпления, напр. по чл.342, ал.3, чл.240, ал.3, чл.195, ал.1, т.4, пр.1 НК и др.

Предвид на изложеното СГС, счита, че е недопустимо налагането на обезпечителна мярка по чл.72 НПК върху МПС, с което е извършено престъпление по чл.343б, ал.1 НК, тъй като то не подлежи на отнемане на осн. чл.53, ал.1, б.„а“ от НК, доколкото не е средство за извършване на престъплението. В тази насока е и ТР № 2/12г. на ОСНК на ВКС.

Допустимо би било искане по чл.72, ал.1 НПК за обезпечаване на наказанието „глоба“, предвидено за престъплението по чл.343б, ал.1 НК, но такова искане не е направено.

По гореизложените съображения СГС намира за неоснователни доводите на прокурора, развити в протеста.

С оглед на горното и на осн. чл.345, ал.1 НПК, вр. с чл.396, ал.1 ГПК и чл.72, ал.1 НПК, Софийски Градски Съд

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА определение от 01.12.2021г., постановено по НЧД № 20211110216622 по описа на Софийски Районен Съд за 2021г., Наказателно Отделение, 135-ти състав, с което е оставено без уважение искането на СРП за налагане на запор върху лек автомобил марка: „ВОЛВО“, с ДК№ ****, рама: YV1LW4122S2150579, собственост на М.Б.Ч., обвиняем по ДП № 1746/2021г. по описа на 06 РУ – СДВР, пр.пр. № 34942/2021г. по описа на СРП, с оглед обезпечаване отнемането на процесната вещь в полза на държавата на основание чл.53, ал.1, б.„а“ от НК.

Определението е окончателно и не подлежи на обжалване и/или протест.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____